

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
P.b. 5091 Majorstua
0301 Oslo
nve@nve.no

Hørings svar: Nasjonal ramme for vindkraft på land – innspill om viktige regionale interesser

Verden står i dag overfor to store utfordringer; tap av naturmangfold og menneskeskapt klimaendringer. Løsningene på disse to problemene står delvis i motstrid med hverandre. Når det gjelder løsningen så vil vi minne om Albert Einsteins ord: *“Alt har forandret seg, bare ikke vår tenkning.”* Og han la til: *“Vi kan ikke løse problemer med den samme tenkningen som skapte dem.”* Å bygge ned de siste rester av vår relativt urørte og stille natur, bare for å forsyne Europa med noen promille fornybar kraft, vil være nettopp et forsøk på å løse et problem og ende opp med å skape et nytt.

Naturvernforbundet i Østfolds viktigste oppgave er å verne om natur og miljø. Vi vil alltid prioritere arbeid mot unødvendig og uvettig nedbygging og ødeleggelse av naturressursene. Vi ønsker ikke å bidra til en planlagt ødeleggelse av uberørt natur, slik vi oppfatter at dette kartprosjektet legger opp til. Spesielt når det er stor uenighet blant kvalifiserte fagfolk om en storstilt utbygging av vindkraft i det hele tatt bidrar til å redusere utslippet av klimagasser. I alle tilfeller vil satsing på energiøkonomisering være en vesentlig billigere, mer natur- og miljøvennlig og mer bærekraftig metode for å framskaffe fornybar kraft.

Men Naturvernforbundet i Østfold vil gjerne bidra i høringen med et par synspunkter, og vi vil forholde oss til NVEs oppfordring i høringsbrevet om å holde oss til overordnede faglige innspill til det foreløpige analyseområdekartet.

Østfold er analyseområde nr 3 av i alt 43 identifiserte. En rask gjennomgang av kartet viser at på tross av kvalitetssikret utvelgelsesmetodikk, er det presenterte kartet så foreløpig, og så lite bearbeidet, at det knapt kan anses som et seriøst ment førsteutkast. Naturvernforbundet i Østfold er tilbøyelige til å hevde at kartet og høringen ikke kan oppfattes som annet enn taktikk for å gi inntrykk av demokratisk medvirkning i den pågående prosessen. Vi vil begrunne vårt synspunkt på det foreliggende utkast til analyseområde med følgende:

- Innenfor analyseområdet finner vi flere befolkningsentra. Bla. ligger kommunesentrene i Rakkestad, Skiptvet og Aremark innenfor. Videre ligger bla. tettstedene Degernes og Svinndal innenfor, sammen med deler av Sarpsborg by.
- Innenfor analyseområdet ligger størstedelen av Fjella-området i Østfold. Det var med henvisning til dette områdets store naturverdier at NVE avsto søknaden fra Havgul / Kjølén Vindpark som ville bygge vindturbiner i området. Innenfor Fjella ligger også det omsøkte vindindustriområdet Elgåsen som E.ON fikk avslag på, med samme begrunnelse.
- Naturreservater over 3 km² er vurdert som harde eksklusjoner. Likevel ligger 2 av fylkets 4 største naturreservater innenfor analyseområdet, henholdsvis på 17 og 13 km².
- Tre områder, som av Østfold Fylkeskommune er vurdert som egnede områder for vindkraft, har havnet utenfor analyseområdet. Ikke at Naturvernforbundet ønsker å utvide analyseområdet, men vi ser på dette som nok et eksempel på hvor svakt grunnlagsarbeidet med kartet viser seg å være.

- Østfolds eneste vindkraftindustriområde har havnet utenfor analyseområdet.
- Størstedelen av Haldensvassdraget ligger innenfor analyseområdet. Haldensvassdraget representerer én av bare to kanalsystemer i Norge og er underlagt Rikspolitiske retningslinjer (RPR). Vassdraget er av Riksantikvaren dessuten vurdert som Kulturhistoriske landskap (KULA).

Listen over eksempler er ikke utfyllende, men vår konklusjon er at dette særdeles mangelfulle kart-utkastet over de mest egnede områdene for vindkraft, viser at dette trolig ikke er en oppgave som lar seg løse på et nasjonalt nivå. Erfaringer med konsekvensutredning av konkrete vindkraftprosjekter viser at det ofte tar både måneder og år å avklare om et avgrenset vindindustriområdet er egnet eller uegnet. Selv med en vesentlig større innsats og tidsramme enn det det her legges opp til er det en stor fare for at det endelige kartet vil være uegnet som beslutningsgrunnlag for lokalisering av framtidig vindkraftindustri.

Det er dessuten en alvorlig side av saken, at et offentlig kart over egnede områder for vindkraft vil berøre svært mange mennesker, og mange vil oppleve å få sin livskvalitet redusert. Å leve med trusselen om å få et støyende, blinkende og arealødeleggende vindindustriområde som nærmeste nabo må en ha opplevd for å forstå den fulle betydningen av.

Naturvernforbundet i Østfold vil av nevnte grunner foreslå at OED/NVE revurderer prosjektet og snur det til å være et prosjekt for å identifisere arealer som ikke er egnet for vindkraftbygging i Norge. Et slikt kart kan bygges videre etter hvert som ny kunnskap tilkommer og nye regionale planer legges. Det vil dessuten ikke ha den ødeleggende innvirkningen på mange menneskers livskvalitet som vi frykter at det planlagte prosjektet vil ha.

Østfold 20. oktober 2018

Med hilsen
Naturvernforbundet i Østfold

Hakon Borch (leder)

Ola Wergeland Krog (styremedlem)